

Svea Thim om att fylla 100 år:

– Det kan inte stämma

Den 27 december fyllde Svea Thim 100 år. Att hon passerade hundrastrecktet hade hon själv svårt att förstå.

– Det kändes som vanligt, säger hon och skrattar.

DT träffar henne i Kramfors och tar reda på hur hon egentligen har lyckats med att bli så gammal.

Att leva till 100 år är få förunnat. I Sverige finns det drygt 2 000 hundraplussare. Svea Thim är en av dem.

– Det är inte möjligt att jag är 100 år, säger hon leende och upplever att tiden går ofattbart fort.

På sin 100-årsdag hade hon en stor fest vid Kramfors stadshotell med 50 inbjudna gäster. Hela fem generationer var där: 4 barn, 10 barnbarn, 24 barnbarnsbarn och så det snart nio månader gamla barnbarnsbarnbarnet.

– Festen var så trevlig, säger Svea

Dottern Birgitta Viklund, pensionerad dövkonsulent, tror att den främsta anledningen till att hon lyckats med att bli så gammal är att hon alltid har nära till skrattet och en positiv livssyn. Sedan har hon förstås goda gener också. Hennes farmor Lovisa blev 102 år gammal. Och lillasyster Gunda är 94 år.

– Gunda dansar fortfarande bra, berättar Svea.

Hon visar den gröna klänning som hon bar på sin 100-årsfest. Den har en speciell plats i hennes hjärta. För drygt 30-40 år sedan gick hon och maken Tore på stan i Kramfors. Det var skyltsöndag. Svea lade märke till en vacker klänning i ett skyltfönster. Hon pekade på den och sade till sin man att hon ville ha den.

Senare överraskade Tore med att ge henne klänningen i julklapp. Svea och Tore hade varit gifta i 58 år (1942–2000). Vid millennieskiftet gick han bort. Det kändes tomt. Svea var 83 år när hon frågade sin dotter, Birgitta, som jobbade på Arbetsförmedlingen:

– ”Kan du inte hjälpa mig att hitta ett jobb, åtminstone ett halvtidsarbete?” frågade mamma. Jag svarade att jag inte kunde hjälpa personer som var över 65 år, berättar Birgitta och skrattar.

Hon löste det genom att kontakta Kramfors kommun och fråga hur hennes mamma som då var 83 år gammal kunde sysselsätta sig om dagarna. Då tipsade kommunen om sin terapiverksamhet, Skutan. Nu åker Svea dit varje måndag och onsdag för att spela kort och andra spel, något hon gjort sedan 2001. När hon är hemma löser hon gärna korsord, spelar travspel och läser Tidningen Ångermanland (TÅ). Att titta på sport-tv hör också till hennes stora intressen.

Innan Svea gick i pension arbetade hon i många år som sömmerska på Norrlands syfabrik i Kramfors. Där sydde hon bland annat klänningar. Hon utbildade sig till sömmerska hos en skräddare i Sorsele där hon är uppväxt.

Hon gick dövskolan i Härnösand. Resan till skolan från hemmet i Sorsele tog hela två dagar: med båt, bil och tåg. Hon fick bara åka hem under sommarlovet. I dag tar samma färd endast cirka fem och en halv timme med bil.

Tillbaka till din ålder. Hur har du egentligen lyckats

Svea samtalar med dottern Birgitta Viklund, och Thyra Lindström.

Fem generationer på en och samma bild. FOTO: PRIVAT

Svea och hennes fyra barn. FOTO: PRIVAT

Svea debuterade som lucia 2014. FOTO: ERIK ÅMELL/TÅ

med att bli så gammal, förutom att du har goda gener och är positiv som person? Samhället brukar ju tala om vikten av rätt kost, mycket motion och bra sömn – har du följt dessa råd?

Svea skrattar och funderar sedan lite. Birgitta säger under tiden:
– Folk har frågat mig: hur har din mamma lyckats med det? Jag brukar skämtsamt svara: hon sitter egentligen bara och tittar på sport-tv!

Svea skadade sitt ben i en olycka på Kristinaskolan i 13-årsåldern. Hon körde på ett träd när hon åkte kälke. Skadan i foten blev aldrig ordentligt läkt utan kom att bli bestående resten av livet. Därför har Svea aldrig tyckt om att motionera enbart för motionens skull. Så tv-sporten är istället bland det bästa Svea vet. Annars uppskattar hon hemlagad husmanskost, dricker ett glas vin om dagen och sover gott om nätterna.

Hon säger att ett annat recept för ett långt liv är socialt umgänge.
– Bjud in folk hem till dig eller hälsa på andra för att prata, är hennes tips till oss som är yngre.

Hon bor ännu hemma och har hemtjänst.
– Det är så skönt att kunna bo hemma, säger Svea.
På frågan om det finns livshändelser som Svea minns extra svarar hon att det är svårt att välja ut några. Birgitta och Thyra Lindström, aktiv i Härnösands Dövas Förening och Sveriges Dövas Pensionärsförbund, berättar om tre utvalda skeenden åt henne.

Den ena är att hon och Tore fick sin första texttelefon i början av 1980-talet. Då ville Svea inte ha den.

– Men efter en tids träning tyckte hon att det var roligt att skriva till andra, säger Birgitta och fortsätter:

– Nu har hon Iphone, Ipad, Facebook och kan skicka sms.

Wow, hon har Facebook!

– Ja, men hon kan tycka att en del delningar i flödet är svåra att förstå. Jag säger då till henne att det bara är att bläddra vidare.

Thyra, som brukar hälsa på Svea ibland, berättar att Svea och Tore var fattiga och trångbodda den första tiden tillsammans. Då bodde de i ett rum med kök i Ramö utanför Kramfors. De tre äldsta barnen fick sova i en så kallad tripp trapp trull-säng, och det fjärde och yngsta i en spjålsäng.

Inget kranvatten fanns. Istället fick Svea eller Tore gå i cirka 15–20 minuter för att hämta vatten ur brunnen.

– Jag hängde en 30-litershink på cykelhandtaget varje gång jag skulle gå och hämta vatten, minns Svea.

En tid senare flyttade familjen till en större bostad i Frånö som ligger närmare Kramfors.

En annan milstolpe är att hon, två veckor innan hon fyllde 97 år, debuterade som lucia på församlingsgården i Härnösand. Det var ett arrangemang mellan dövkyrkan och Norrlands Ungdomsklubb. Svea är i övrigt hedersmedlem hos Härnösands Dövas Förening.

Nu bor Svea i en lägenhet i centrala Kramfors där hon har nära till tre av sina barn (två döttrar och en son). Den andra sonen bor i Finland.

Svea kan som sagt inte begripa att hon är 100 år. Inte bara det, hon kan inte heller förstå att alla hennes barn nu är pensionärer:

– Det är så konstigt, säger hon och skrattar.

Hon har en dröm. Det är att hon till sommaren får återse sitt barndomshem i Sorsele. Svea fick se huset förra sommaren och vill göra det igen.

Svea är sådan. Hon planerar framåt och drömmer. Och skrattar långs vägen.

TEXT & FOTO: NICLAS MARTINSSON